

Notat til mødet den 14. oktober i Kommunaldirektørnetværket:

Fordele og ulemper for kommuner ved underskrivelse af EU's Borgmesteraftale vedrørende EU's 20-20-20 mål

Forslag om underskrivelse af EU's Borgmesteraftale vedrørende EU's 20-20-20 mål blev drøftet på Kontaktudvalgsmødet den 27. september. Her blev det besluttet, at der på næste møde i kommunaldirektørnetværket skulle ske en nærmere drøftelse af fordele ved at deltage i EU's Borgmesteraftale, samt hvad det kræver af den enkelte kommune at deltage.

Formålet med EU's borgmesteraftale er at sikre en lokal forankring af EU's 20-20-20 mål. Borgmesteraftalen er en af mange aktiviteter, som skal sikre at EU når målene om 20 % reduktion i EU's samlede energiforbrug, 20 % reduktion i CO₂ emissionen og mindst 20 % bæredygtig energi i EU's samlede energisystem. I Danmark har 22 borgmestre allerede underskrevet borgmesteraftalen, heraf 3 kommuner i Region Midtjylland (Aarhus, Samsø og Ringkøbing-Skjern) samt 14 kommuner på Sjælland.

EU's Borgmesteraftalen supplerer Danmarks Naturfredningsforenings initiativ om DN Klimakommuner, hvor 11 kommuner i regionen i forvejen deltager. Hvor DN Klimakommuneinitiativet handler om, at nedbringe CO₂ udledningen fra kommunes egne aktiviteter handler EU's borgmesteraftale om, at reducere CO₂ udledningen fra kommunen som geografisk enhed.

Fordele for kommunen?

- Udvide handlekraft og tage ansvar i forholde til vigtige samfundsmæssige problemstillinger.
- Mulighed for at markedsføre kommunens indsats indenfor omstilling til bæredygtig energi.
- Deltage i et forum, hvor der kan ske erfaringsudveksling omkring problemstillinger indenfor området f.eks. omkring opstilling af landvindmøller.
- Handleplanerne i Borgmesteraftalen er et godt redskab til, at nå de opstillede mål.
- Borgmesteraftalen giver den enkelte kommune en tættere tilknytning til EU.
- Ved flere EU tilskudsordninger vil der blive set positivt på ansøgere, som har underskrevet EU's Borgmesteraftale.
- Mulighed for at deltage i den årlige EU-borgmesterkonference.

Kommunen forpligter sig til:

- Politisk beslutning om underskrivelse af Borgmesteraftalen skal vedtages på Byrådsmøde.

- Gå videre end de af EU fastsatte 2020 mål og reducere CO₂ emissionen i kommunen (som geografisk enhed) med mindst 20 %.
- Senest et år efter underskrift skal der foreligge en handlingsplan for bæredygtig energi herunder en opgørelse over nuværende udledning, reduktionsmål samt en handlingsplan for hvordan målene opnås.
- Hvert andet år skal der udarbejdes en rapport om status i forhold til de opstillede mål.
- At arrangere energidage i samarbejde med EU Kommissionen. Hvert forår afholder EU Sustainable Energy Days, i tilknytning hertil skal kommunen arrangere lokale energiaktiviteter. Aktiviteterne skal informere borgerne om muligheder for energieffektiviseringer og anvendelse af bæredygtig energi.
- Løbende informere lokale medier om forløbet af handlingsplanen.

Kommunernes ressourceforbrug

Det er meget svært, at give et præcist bud på kommunernes ressourceforbrug i forbindelse med EU's Borgmesteraftale, da det vil variere meget fra kommune til kommune.

Ressourceforbruget vurderes, at kunne variere fra ganske få uger til op mod et ½ årsværk. Hvis kommunen i forvejen arbejder med energi- og klimaplaner, kan dette arbejde for de fleste kommuners vedkommende tilpasses til kravene i forbindelse med EU's borgmesteraftale. For en kommune, der ikke i forvejen arbejder med energi- og klimaplaner, vil det kræve op imod et ½ årsværk. For en del kommuner vil der være mulighed for at integrere arbejdet med EU's Borgmesteraftale med Agende 21 indsatsen. For en kommune, som ønsker at påbegynde udarbejdelsen af energi- og klimaplaner, er EU's Borgmesteraftale til gengæld en god struktureret måde at komme i gang med arbejdet.

Bortset fra de beskrevne nødvendige personaleressourcer, er ressourceforbruget økonomiske set lille, selvfølgeligt alt afhængig af hvilke handlinger kommunen beslutter sig for at udføre i handlingsplanen. Det koster ikke noget at tilslutte sig EU's Borgmesteraftale. Det er muligt at få udarbejdet de krævede energi- og klimaregnskaber i samarbejde med regionen hver andet år for en pris på ca. 15.000 kr. Regionen afholder desuden kurser i udarbejdelse af handlingsplaner og faciliteter ERFA-samarbejde uden udgifter for kommunerne.

Hvad bidrager regionen med?

- Arrangerer pressemøde og inviterer Klimaministeren til underskrivelsesceremonien, som afholdes i forbindelse med en Kontaktudvalgsmøde primo 2012.
- Yder støtte til og koordination blandt kommuner som ønsker at underskrive aftalen.
- Afholder, uden omkostning for kommunerne, kurser omkring udarbejdelse af kommunal handlingsplan for bæredygtig energi.
- Hvert andet år tilbydes kommunerne udarbejdelse af energi- og klimaregnskaber, hvor kommunerne kun selv betaler et mindre beløb. Energi- og klimaregnskaberne danner basis for udarbejdelse af handlingsplaner samt genererer data til de statusrapporter, som kommunerne skal indsende til EU hvert andet år.
- Støtte til implementering af handlingsplanerne vil ske i form af ERFA-møder.
- Støtte til organisering af lokale energidage sker i ERFA samarbejdet.

Bilag

- Sagsfremstilling fra Kontaktudvalgsmødet den 27. september 2011.
- Dokument som skal underskrives i forbindelse med tiltrædelse af Borgmesteraftalen.

Tiltrædelsesformular

Undertegnede, [borgmesterens eller en anden bemyndiget repræsentants navn], [borgmester eller stillingsbetegnelse] i [byens/regionens/den territoriale enheds navn], bekendtgør herved, at [byrådet eller et tilsvarende besluttende organ] på mødet den [dato] besluttede at bemyndige [mig / retlig repræsentant: borgmester, formand..] til med fuldt kendskab til alle de hertil knyttede forpligtelser at tiltræde borgmesterpagten og til navnlig:

- at gå videre end de af EU fastsatte målsætninger for 2020 om at reducere CO₂-emissionerne på vores respektive områder med mindst 20 %
- senest et år efter ovennævnte dato at forelægge en handlingsplan for bæredygtig energi, herunder en basisemissionsopgørelse, som redegør for, hvordan målsætningerne vil blive nået
- at forelægge en gennemførelsesrapport mindst hvert andet år efter forelæggelsen af handlingsplanen med henblik på evaluering, overvågning og kontrol
- at arrangere energidage i samarbejde med Europa-Kommissionen og andre berørte parter, som skal give borgerne mulighed for at drage direkte nytte af de muligheder og fordele, som en mere intelligent energianvendelse frembyder, og regelmæssigt at informere de lokale medier om forløbet af handlingsplanen
- at deltage i og bidrage til den årlige EU-borgmesterkonference.

[Byens/regionens/den territoriale enheds navn og fulde adresse]

Kontaktpersonens navn, e-mailadresse og telefonnummer]

[dato]

UNDERSKRIFT

1-15-1-76-9-11

Forslag om underskrivelse af EU's Borgmesteraftale vedrørende EU's 20-20-20 mål**Resumé**

EU's 20-20-20 mål om omstilling til vedvarende energi kan forankres lokalt ved at borgmestre i EU underskriver en Borgmesteraftale og herved forpligter sig til opstilling af lokale mål og handleplaner på området. Det foreslås, at Kontaktudvalget beslutter at arbejde for, at de midtjyske kommuner underskriver EU's borgmesteraftale med Region Midtjylland som regional støttestruktur.

Formanden indstiller, at Kontaktudvalget beslutter at arbejde for, at de midtjyske kommuner underskriver EU's borgmesteraftale, hvor Region Midtjylland påtager sig rollen som regional støttestruktur.

Sagsfremstilling

Både kommuner og regionen har fokus på omstilling til vedvarende energi samt på at styrke og videreudvikle regionens erhvervsmæssige styrkeposition indenfor energi- og miljøteknologi. Underskrivelse af EU's borgmesteraftale om 20-20-20 målene kan medvirke til at kommunerne for relativt få ressourcer kan sikre fokus lokal fokus på omstilling til vedvarende energi samt fokus på erhvervsudvikling indenfor området. Regionen tilbyder, at påtage sig rollen som regional støttefunktion.

Formålet med EU's borgmesteraftale er at sikre en lokal forankring af EU's 20-20-20 mål. Borgmesteraftalen er en af mange aktiviteter, som skal sikre at EU når målene om 20 % reduktion i EU's samlede energiforbrug, 20 % reduktion i CO₂ emissionen og mindst 20 % bæredygtig energi i EU's samlede energisystem. Målene er udmøntet forskelligt i de forskellige medlemslande alt afhængig af landenes udgangspunkt. Danmark skal f.eks. nå et niveau på 30 % bæredygtig energi i 2020, da Danmark allerede har en høj andel af bæredygtig energi i systemet.

I Danmark har 22 borgmestre allerede underskrevet borgmesteraftalen, heraf 3 kommuner i Region Midtjylland: Aarhus, Samsø og Ringkøbing-Skjern samt 14 kommuner på Sjælland. Region Sjælland påtog sig i 2009 rollen som regional støttefunktion.

For kommunerne giver underskrivelsen af borgmesteraftalen mulighed for at markedsføre kommunens indsats indenfor omstilling til bæredygtig energi. Det giver samtidigt et naturligt forum hvor kommunerne kan erfaringsudveksle omkring problemstillinger i tilknytning til omstillingsprocessen, det kan f.eks. være omkring opstilling af landvindmøller. Borgmesteraftalen giver også naturligt kommunerne en tættere tilknytning til EU.

Lokalt engagement er vigtigt for at nå det fælles mål fra den regionale udviklingsplan om 50 % vedvarende energi i 2025. Samtidigt bygger underskrivelse af EU's borgmesteraftale videre på arbejdet med de kommunale energi- og klimaregnskaber, hvor aktuelt 14 af regionens kommuner medvirker. Mange kommuner f.eks. Aarhus og Skive arbejder for at koble omstilling til bæredygtig energi med erhvervsudvikling. Det giver derfor mulighed for udvikling af fælles erhvervsudviklingsprojekter, som en udløber af samarbejdet omkring borgmesteraftalen.

Kommuner, som underskriver Borgmesteraftalen, forpligter sig til:

- Gå videre end de af EU fastsatte 2020 mål og reducere CO₂ emissionen i kommunen med mindst 20 %.
- Senest et år efter underskrift skal der foreligge en handlingsplan for bæredygtig energi herunder en opgørelse over nuværende udledning, reduktionsmål samt en handlingsplan for hvordan målene opnås.
- Hvert andet år skal der udarbejdes en rapport om status i forhold til de opstillede mål.
- At arrangere energidage i samarbejde med EU Kommissionen. Hvert forår afholder EU Sustainable Energy Days, i tilknytning hertil skal kommunen arrangere lokale energiaktiviteter. Aktiviteterne skal informere borgerne om muligheder for energieffektiviseringer og anvendelse af bæredygtig energi.
- Løbende informere lokale medier om forløbet af handlingsplanen.

Kommunerne vil blive inviteret til den årlige EU-borgmesterkonference, men er ikke forpligtet til at deltage.

Regionens opgaver i forbindelse med rollen som regional støttestruktur for Borgmesteraftalen:

1. At fremme og informere om Borgmesteraftalen.

Informationsforpligtigelsen opfyldes ved at udsende pressemeddelelse i forbindelse med udarbejdelse af energiregnskaber, perspektivplan og andre aktiviteter, hvor det også er naturligt at informere om Borgmesteraftalen. Herudover overholdes informationsforpligtigelsen ved aktiv deltagelse i EU's sustainable energy week.

2. Yde støtte til og koordination blandt kommuner som ønsker at underskrive aftalen.

Regionens rolle som støttestruktur udfyldes allerede delvis ved, at regionen hvert andet år tilbyder kommunerne udarbejdelse af energi- og klimaregnskaber, hvor kommunerne kun selv betaler et mindre beløb.

3. At yde teknisk og strategisk assistance til kommuner som mangler ressourcer til udarbejdelse af handlingsplan for bæredygtig energi.

Støtten til udarbejdelse af handlingsplaner kan ske på et 2 dages kursus for kommunerne, hvor den enkelte kommune får hjælp og inspiration til udarbejdelse af handlingsplaner.

4. At mobilisere finansiel støtte via fonde mv. til arbejdet med energihandlingsplaner.

Sker allerede i form af støtte til udarbejdelse af energi- og klimaregnskaber.

5. At støtte implementeringen af energihandlingsplaner, samt organiseringen af lokale energidage.

Støtte til implementering af handlingsplanerne vil ske i form af årlige ERFA-møder. Støtte til organisering af lokale energidage sker i ERFA samarbejdet.

6. At rapportere til Kommissionen om de resultater som opnås, samt deltage i den strategiske implementering af borgmesteraftalen.

Afreporteringen sker i form af en uformel e-mail til EU's Covenant of Mayor kontor.

Forslag til proces for underskrivelse af EU's borgmesteraftale

27. september 2011: Sagen behandles på Kontaktudvalgsmøde

Oktober-december 2011: Kommuner og region behandler sagen internt

Januar/februar 2012: Borgmestre underskrives Borgmesteraftale samtidigt underskriver Bent Hansen som regional støttestruktur. Klimaministeren holder tale. Pressen inviteres og der udsendes pressemeddelelse.